

Adroddiad i'r: Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod 26 Ionawr 2022

Aelod Arweiniol / Swyddog Julian Thompson Hill

Awdur yr Adroddiad: Steve Gadd, Pennaeth Cyllid ac Eiddo

Teitl Diweddariad ar Gynllunio ar gyfer Datganiad o Gyfrifon
2021/22

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae dyletswydd statudol ar y Cyngor i baratoi datganiad cyfrifon sy'n cydymffurfio â safonau cyfrifo a gymeradwyir. Mae'r adroddiad hwn yn rhoi diweddariad ar gynllunio ac amseriad Datganiad Cyfrifon 2021/22.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio wedi dirprwyo cyfrifoldeb i gymeradwyo cyfrifon wedi'u harchwilio. Mae'r adroddiad yn ailadrodd y materion a brofwyd llynedd a goblygiadau hynny yw cael cynlluniau wrth symud ymlaen i sicrhau bod y cyfrifon terfynol yn cael eu cymeradwyo gan pwyllgor yn brydlon.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Nodi'r diweddariad ar gynllunio i sicrhau bod Datganiad Cyfrifon 2021/22 yn cael ei gwblhau ar amser.

3.2 Cytuno i ddiwygio rhaglen gwaith i'r dyfodol y pwyllgor er mwyn ystyried fersiwn ddrafft Datganiad Cyfrifon yn y cyfarfod ar 27 Gorffennaf a derbyn fersiwn derfynol y Datganiad Cyfrifon ac adroddiad archwilio Archwilio Cymru yn y cyfarfod ar 21 Medi.

4. Manylion yr adroddiad

Llynedd cyhoeddodd Llywodraeth Cymru canllawiau eto yn nodi, oherwydd effaith parhaus Covid, y byddai terfynau amser statudol ar gyfer cwblhau cyfrifon Drafft ac Archwiliwyd yn cael eu hymestyn fel nodwyd yn y tabl isod. Cymerodd CSDd y penderfyniad cynnar i gyhoeddi rhybudd i nodi na fyddwn yn anelu at y dyddiad cau cynnar statudol ond y byddai'n cyflawni'r dyddiadau cau diwygiedig. Cymerwyd y penderfyniad hwn mewn ymgynghoriad gydag Archwilio Cymru yn sgil eu hasesiad o'u gallu i gwblhau'r gwaith archwilio gofynnol. Fe nodwyd y byddai hon yn flwyddyn heriol i bawb, er mwyn sicrhau bod yr holl wybodaeth ar gael ar amser.

Eitem	Dyddiad Cau statudol	Dyddiad Cau estynedig
Datganiad Cyfrifon Drafft	31 Mai 2021	31 Awst 2021
Datganiad Cyfrifon a Archwiliwyd	31 Gorffennaf 2021	30 Tachwedd 2021

Fe wnaethon ni gydweithio'n agos gydag Archwilio Cymru a gwasanaethau CSDd eraill i gyrraedd safle lle roeddem yn gallu cyflwyno set derfynol o gyfrifon i gyfarfod mis Tachwedd. Serch hynny, pwysleisiwyd yn y cyfarfod hwnnw effaith yr oedi ar waith y tîm cyllid:

- Yn gyntaf, roedd yr oedi'n golygu nad oedd gennym amser i gywiro datganiadau anghywir y byddwn wedi'u gwneud fel arfer - bydd y cywiriadau hyn yn cael eu gwneud ar gyfer cyfrifon blwyddyn nesaf.
- Yn ail, mewn blwyddyn arferol, mae ffocws ac egni'r Tîm Cyfalaf a Thechnegol o fis Medi yn troi at gynllunio cyfalaf strategol, gosod cyllideb, mynd i'r afael ag argymhellion Archwiliad Mewnol a chynllunio ar gyfer prosesau cau cyfrifon y flwyddyn nesaf. Mae'r gweithgareddau hyn wedi cael eu gohirio am 3 mis ychwanegol a byddant yn cael effaith ar ddarpariaeth gwasanaeth wrth symud ymlaen.

Addawyd yn y cyfarfod y byddwn yn dod ag adroddiad i'r cyfarfod hwn i nodi ein cynlluniau ar gyfer sicrhau bod Datganiad Cyfrifon 2021/22 yn cael ei gwblhau yn brydlon. Mae cyfarfodydd cynllunio wedi cael eu cynnal ym mis Rhagfyr yn fewnol, a chydag Archwilio Cymru. Mae'r trafodaethau hynny wedi arwain ar y cynnig ein bod yn gwneud penderfyniad cynnar, na fyddwn yn gallu bodloni Terfynau Amser Statudol 31 Mai a 31 Gorffennaf (nad ydym erioed wedi eu bodloni), ond ein bod yn ymdrechu i sicrhau ein bod yn cydgrynhoi prosesau ac anelu at fodloni'r terfynau amser traddodiadol, fel a nodwyd yn y tabl uchod:

Dydd Mercher 15 Mehefin	Cyfrifon endid sengl drafft wedi'u cwblhau
Dydd Gwener 24 Mehefin	Cyfrifon Grŵp Drafft yn barod i'w llofnodi
Dydd Mercher 27 Gorffennaf	Cyfrifon Drafft i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dydd Mercher 21 Medi	Cyfrifon Terfynol a Archwiliwyd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio

Ac eithrio bod y rheoliadau ffurfiol yn newid, bydd angen i ni gyhoeddi rhybudd eto'n agosach at yr amser i nodi'r amserlen arfaethedig, ac esbonio'r rhesymau dros beidio bodloni'r terfynau amser statudol. Y prif resymau yw:

- Mae'r oedi estynedig ar gyfer cwblhau'r gwaith ar Ddatganiad Cyfrifon 2020/21 wedi effeithio ar y gallu i gynllunio a gwneud gwelliannau pellach i brosesau, er mwyn ein caniatáu i gynllunio ar gyfer cwblhau'r Cyfrif Drafft erbyn 31 Mai
- Mae trafodaethau gydag Archwilio Cymru wedi nodi, petai hynny'n bosibilrwydd, mae'n annhebygol iawn y byddai adnoddau ganddynt ar gael i sicrhau bod set derfynol o gyfrifon a archwiliwyd wedi cael eu cwblhau ar gyfer eu cyflwyno yng nghyfarfod mis Gorffennaf y pwyllgor hwn

Fel y nodwyd uchod, mae'r safle hwn wedi cael ei drafod a'i gymeradwyo gydag Archwilio Cymru.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae cyhoeddi Datganiad o Gyfrifon yn sail i stiwardiaeth a llywodraethu ariannol y Cyngor ac felly mae'n cefnogi holl wasanaethau a blaenoriaethau'r Cyngor.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Does dim costau ychwanegol yn codi o ganlyniad i'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o'r Effaith ar Les?

Barn broffesiynol y Swyddog Adran 151 yw nad oes angen Aseiad o'r Effaith ar Les ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Mae gweithdrefnau a phrosesau'r Cyngor sy'n sail i lunio'r cyfrifon yn cael eu hadolygu'n rheolaidd gan Archwilio Cymru. Caiff barn broffesiynol ei cheisio oddi wrth nifer o ddisgyblaethau eraill y tu hwnt i gyllid, fel yr adain gyfreithiol, prisio eiddo, adnoddau dynol a phensiynau.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn elfen allweddol o fframwaith llywodraethu'r cyngor. Mae'n bwysig bod aelodau etholedig yn cael eu sicrhau bod y cyfrifon wedi cael eu cynhyrchu yn unol â'r safonau perthnasol a bod y broses sy'n sail i gynhyrchu'r cyfrifon yn gadarn. Mae'r terfynau amser arfaethedig newydd yn ein caniatáu i gwblhau proses Datganiad Cyfrifon yn brydlon, gan sicrhau bod ansawdd a chywirdeb yn cael ei gynnal.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Byddai'r Cyngor yn mynd yn groes i'w ddyletswydd statudol pe na fyddai'n gallu cymeradwyo'r cyfrifon erbyn 30 Tachwedd.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn briodol. Mae Ddeddf Archwilio Cyhoeddus

(Cymru) 2004 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Archwilydd Penodedig archwilio ac ardystio cyfrifon y cyngor, a rhaid iddo fod yn fodlon bod y cyfrifon wedi cael eu cwblhau yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2018.